Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi
2026, 9(11): 751-764.
https://doi.org/10.26677/TR1010.2026.1703
ISSN: 2667–422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

KAVRAMSAL MAKALE

Türkiye'de Geriatri Turizmi: Kavramsal Bir Değerlendirme ve Geleceğe Yönelik Çıkarımlar

Dr. Öğr. Üyesi Yaşar Ayşegül OĞUZ, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Konya, e-posta: ayatabey@selcuk.edu.tr
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6311-8490

Öz

Nüfusun yaşlanması, sağlık, ekonomi ve sosyal yaşamın yanı sıra turizm sektörünü de etkileyen önemli bir demografik dönüşümdür. Yaşam süresinin uzaması ve yaşlı nüfusun artması, yaşlı bireylerin ihtiyaçlarına uygun turizm hizmetlerine olan talebi artırmıştır. Bu kapsamda geriatri turizmi, yaşlı bireylerin tedavi, rehabilitasyon, bakım ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik hizmetleri turizm faaliyetleriyle bütünleştiren bir sağlık turizmi türü olarak öne çıkmaktadır. Türkiye; stratejik konumu, gelişmiş sağlık altyapısı, nitelikli sağlık personeli, termal kaynakları ve maliyet avantajları sayesinde geriatri turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu çalışma, literatüre dayalı kavramsal bir inceleme olarak geriatri turizmini ele almaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye'nin mevcut durumu ulusal ve uluslararası literatür doğrultusunda değerlendirilmiş ve sektörün gelişimine yönelik öneriler sunulmuştur. Araştırmada, Türkiye'nin geriatri turizmi alanındaki güçlü yönleri ve geliştirilmesi gereken alanları bütüncül bir bakış açısıyla ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Geriatri Turizmi, Sağlık Turizmi, Üçüncü Yaş Turizmi, Yaşlı Dostu Turizm, Türkiye.
Makale Gönderme Tarihi: 17.07.2026
Makale Kabul Tarihi: 01.11.2026

Önerilen Atıf:
Oğuz, Y. A. (2026). Türkiye'de Geriatri Turizmi: Kavramsal Bir Değerlendirme ve Geleceğe Yönelik Çıkarımlar, *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 9(11): 751-764.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences
2026, 9(11): 751-764. https://doi.org/10.26677/TR1010.2026.1703
ISSN: 2667–422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

CONCEPTUAL PAPER

Geriatric Tourism in Türkiye: A Conceptual Evaluation and Implications for Future Development

Assistant Prof. Dr. Yaşar Ayşegül OĞUZ, Selçuk University, Vocational School of Social Sciences, Konya, e-mail: ayatabey@selcuk.edu.tr
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6311-8490

Abstract

Population ageing is an important demographic transformation that affects not only health, the economy, and social life but also the tourism sector. Increasing life expectancy and the growing older population have increased the demand for tourism services tailored to the needs of older individuals. In this context, geriatric tourism has emerged as a type of health tourism that integrates tourism activities with services aimed at the treatment, rehabilitation, care, and improvement of the quality of life of older individuals. Türkiye has significant potential for geriatric tourism due to its strategic location, developed healthcare infrastructure, qualified healthcare personnel, thermal resources, and cost advantages. This study addresses geriatric tourism as a literature-based conceptual review. Accordingly, Türkiye's current situation was evaluated in light of the national and international literature, and recommendations for the development of the sector were presented. The study provides a holistic assessment of Türkiye's strengths and areas requiring improvement in the field of geriatric tourism.

Keywords: Geriatric Tourism, Health Tourism, Third-age Tourism, Age-friendly Tourism, Türkiye.
Received: 17.07.2026
Accepted: 01.11.2026

Suggested Citation:
Oğuz, Y. A. (2026). Geriatric Tourism in Türkiye: A Conceptual Evaluation and Implications for Future Development, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(11): 751-764.

GİRİŞ

Dünya genelinde doğurganlık oranlarının azalması, yaşam beklentisinin yükselmesi ve sağlık hizmetlerindeki gelişmeler, yaşlı nüfusun toplam nüfus içerisindeki payının her geçen yıl artmasına neden olmaktadır. Demografik yapıda meydana gelen bu değişim, yalnızca sağlık ve sosyal güvenlik sistemlerini değil ekonomi, istihdam, şehir planlaması ve turizm gibi birçok sektörü doğrudan etkilemektedir. Özellikle yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin artırılması, aktif yaşlanmanın desteklenmesi ve sağlıklı yaşam süresinin uzatılması, ülkelerin öncelikli politika alanları arasında yer almaktadır (Nella ve Christou, 2016; Kılıç, 2024).

Yaşlılık dönemi; bireylerin çalışma yaşamını sonlandırdığı, rol ve statü değişimleriyle karşılaştığı, fiziksel kapasite ve fonksiyonel yeterliliklerinin azaldığı, bağımlılık düzeyi ile kaza riskinin arttığı, çevresel koşullara uyum sağlama ve stres faktörleriyle başa çıkma kapasitesinin zayıfladığı bir yaşam evresidir. Bununla birlikte yaşlılık, yalnızca bireysel düzeyde değerlendirilebilecek bir süreç olmayıp sağlık, sosyal güvenlik ve ekonomi sistemlerini doğrudan etkileyen; multidisipliner bir yaklaşımla ele alınması gereken önemli bir halk sağlığı sorunudur (Yanardağ ve Acar Genç, 2025). İlerleyen yaşla birlikte kronik hastalıkların görülme sıklığının artması ve bireylerin günlük yaşam aktivitelerini bağımsız olarak sürdürebilmelerinin güçleşmesi, bakım ve destek hizmetlerine olan gereksinimi artırmaktadır. Bu durum ülkelerin sağlık harcamalarını yükseltirken, yaşlı bireylerin bağımsız yaşamlarını mümkün olduğunca sürdürebilmelerine yönelik yeni politika ve uygulamaların geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir (Yanardağ ve Balmumcu, 2025).

Demografik dönüşümün turizm sektörü üzerindeki etkileri de giderek belirginleşmektedir. Emeklilik sonrası dönemde daha fazla boş zamana sahip olan, ekonomik açıdan seyahat edebilme imkânı bulunan ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik faaliyetlere yönelen yaşlı bireyler, turizm sektörünün önemli hedef gruplarından biri hâline gelmiştir. Bu kapsamda yaşlı nüfusun artması, turizm işletmeleri açısından hem önemli fırsatlar hem de yeni sorumluluklar doğurmaktadır. Yaşlı bireyler turizm işletmeleri için önemli bir pazar segmentini oluştururken, özellikle düşük turizm sezonlarında talebin sürdürülebilirliğine de katkı sağlamaktadır. Ancak yaşlı turistlerin beklentileri diğer turist gruplarından farklılık göstermekte; güvenlik, erişilebilirlik, sağlık hizmetlerine yakınlık, rehabilitasyon olanakları ve kişiselleştirilmiş hizmetler gibi unsurlar ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle turizm hizmetlerinin yaşlı bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal gereksinimlerini karşılayacak biçimde yeniden yapılandırılması önem kazanmaktadır (Kılıç, 2024).

Sağlık turizmi, bireylerin sağlık hizmeti almak, tedavi görmek, rehabilitasyon süreçlerinden yararlanmak veya yaşam kalitesini artırmak amacıyla ikamet ettikleri yer dışında gerçekleştirdikleri seyahatleri kapsayan dinamik bir turizm türüdür. Sağlık turizminin gelişmesiyle birlikte yaşlı bireylerin bakım, tedavi ve rehabilitasyon gereksinimlerine odaklanan geriatri turizmi, sağlık turizminin hızla gelişen alt alanlarından biri olarak dikkat çekmektedir. Geriatri turizmi; yalnızca tedavi süreçlerini değil konaklama, rehabilitasyon, fizik tedavi, termal uygulamalar, sosyal etkinlikler ve yaşlı dostu çevre düzenlemelerini kapsayan bütüncül bir hizmet anlayışını ifade etmektedir (Büyük ve Akkuş, 2022; Dursun vd., 2022).

Türkiye, sahip olduğu stratejik coğrafi konumu, gelişmiş sağlık altyapısı, nitelikli sağlık insan kaynağı, termal kaynakları, uygun iklim koşulları ve uluslararası ölçekte rekabetçi sağlık hizmeti maliyetleri sayesinde geriatri turizmi açısından önemli avantajlara sahiptir. Özellikle Avrupa, Orta Doğu ve Asya pazarlarına yakınlığı, ulaşım olanaklarının gelişmiş olması ve sağlık hizmetlerinde kısa bekleme süreleri, Türkiye'nin uluslararası sağlık turizmi pazarındaki rekabet gücünü artırmaktadır (Uslu vd., 2025). Bununla birlikte yaşlı dostu turizm altyapısının geliştirilmesi, erişilebilirlik standartlarının yaygınlaştırılması, sektörler arası iş birliğinin

güçlendirilmesi ve yaşlı bireylere yönelik hizmet çeşitliliğinin artırılması, mevcut potansiyelin etkin biçimde değerlendirilebilmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı, geriatri turizmini kavramsal açıdan ele almak, Türkiye'nin geriatri turizmi alanındaki mevcut durumunu ulusal ve uluslararası literatür doğrultusunda değerlendirmek ve sektörün geliştirilmesine yönelik öneriler sunmaktır. Bu doğrultuda çalışma kapsamında yaşlılık ve geriatri turizmine ilişkin temel kavramlar açıklanmış, Türkiye'nin sahip olduğu potansiyel ile rekabet avantajları değerlendirilmiş ve gelecekte izlenebilecek politika ve uygulamalara yönelik çıkarımlara yer verilmiştir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Yaşlılık ve Yaşlanma

Yaşlanma, bireyin yaşamı boyunca meydana gelen biyolojik, fizyolojik, psikolojik ve sosyal değişimleri kapsayan doğal ve kaçınılmaz bir süreçtir. Her ne kadar kronolojik yaş yaşlılığın belirlenmesinde temel ölçüt olarak kabul edilse de yaşlılık; bireyin fiziksel kapasitesi, sağlık durumu, psikolojik özellikleri, sosyal ilişkileri ve yaşam koşullarıyla birlikte değerlendirilmesi gereken çok boyutlu bir olgudur (Dursun vd., 2022; Yanardağ ve Acar Genç, 2025).

Türk Dil Kurumu yaşlılığı, "ilerlemiş yaşta olma durumu" olarak tanımlamaktadır (TDK, 2026). Bununla birlikte günümüzde yaşlılık yalnızca belirli bir yaş dönemini ifade eden kronolojik bir kavram olarak değerlendirilmemekte; bireyin fonksiyonel yeterliliği, yaşam kalitesi ve toplumsal yaşama katılım düzeyini de içeren çok yönlü bir süreç olarak ele alınmaktadır. Sağlık hizmetlerinde yaşanan gelişmeler, yaşam süresinin uzaması ve doğurganlık oranlarının azalması sonucunda dünya genelinde yaşlı nüfusun toplam nüfus içerisindeki payı hızla artmakta, bu durum ülkelerin sosyal, ekonomik ve sağlık politikalarının yeniden şekillenmesini gerekli kılmaktadır (Yanardağ ve Acar Genç, 2025).

Yaşlılık dönemi, bireylerin çalışma yaşamından çekildiği, rol ve statü değişimlerinin yaşandığı, fiziksel güç ve fonksiyonel kapasitenin azaldığı, kronik hastalıkların görülme sıklığının arttığı ve çevresel koşullara uyum sağlama kapasitesinin zayıfladığı bir yaşam evresidir. Bunun yanında ilerleyen yaşla birlikte bireylerin günlük yaşam aktivitelerini bağımsız olarak sürdürebilmeleri güçleşebilmekte ve bakım ile destek hizmetlerine duyulan gereksinim artmaktadır. Bu durum hem bireyleri ve ailelerini hem de sağlık sistemi, sosyal güvenlik sistemi ve ekonomik yapıyı da doğrudan etkileyen önemli bir halk sağlığı sorunu olarak değerlendirilmektedir (Yanardağ ve Acar Genç, 2025; Yanardağ ve Balmumcu, 2025).

Yaşlı nüfusun artması, ülkelerin sağlık ve sosyal hizmetlere ayırdıkları kaynakların da artmasına neden olmaktadır. Özellikle kronik hastalıkların yaygınlaşması ve uzun dönemli bakım ihtiyacının yükselmesi, kamu harcamaları üzerinde önemli bir yük oluştururken; birçok ülke aktif yaşlanma politikaları, koruyucu sağlık hizmetleri, evde bakım uygulamaları ve yaşlı dostu çevre düzenlemeleri gibi alternatif hizmet modelleri geliştirmeye yönelmektedir. Bu politikaların temel amacı, yaşlı bireylerin bağımsız yaşamlarını mümkün olduğunca uzun süre sürdürebilmelerini sağlamak, yaşam kalitelerini artırmak ve bakım gereksinimini azaltmaktır (Yanardağ ve Balmumcu, 2025).

Demografik yaşlanmanın hız kazanması yalnızca sağlık ve sosyal hizmetler alanını değil turizm sektörünü de önemli ölçüde etkilemektedir. Emeklilik sonrası dönemde boş zamanın artması, yaşam beklentisinin yükselmesi ve yaşlı bireylerin fiziksel ve ruhsal iyilik hâllerini korumaya yönelik taleplerinin çeşitlenmesi, turizm sektöründe yeni pazar segmentlerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bu doğrultuda yaşlı bireylerin beklenti ve ihtiyaçlarına uygun olarak

geliştirilen üçüncü yaş turizmi, yaşlı dostu turizm ve geriatri turizmi gibi turizm türleri, hem akademik çalışmalarda hem de turizm politikalarında giderek daha fazla önem kazanmaktadır (Kılıçlar vd., 2017; Yanardağ ve Acar Genç, 2025).

Sağlık Turizmi

Turizm, bireylerin sürekli yaşadıkları yerlerin dışına ticari kazanç elde etme amacı gütmeksizin gerçekleştirdikleri, en az yirmi dört saat veya en az bir gece konaklamayı içeren geçici seyahatler ile bu seyahatlerden doğan ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkiler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Usta, 2002). Türk Dil Kurumu ise turizmi; dinlenme, eğlenme, görme ve tanıma gibi amaçlarla gerçekleştirilen gezi faaliyetleri ile bir ülke veya bölgeye turist çekmeye yönelik ekonomik, kültürel ve teknik çalışmaların bütünü olarak ifade etmektedir (TDK, 2026).

Katılımcıların seyahat amaçları dikkate alındığında turizm faaliyetleri genel olarak geleneksel turizm ve alternatif turizm olmak üzere iki temel kategori altında sınıflandırılmaktadır. Deniz, kum ve güneş odaklı tatil anlayışını esas alan faaliyetler geleneksel turizm kapsamında değerlendirilirken, farklı motivasyonlarla gerçekleştirilen turizm faaliyetleri alternatif turizm olarak tanımlanmaktadır. Alternatif turizm, turizm ürünlerinin çeşitlendirilmesini sağlamasının yanı sıra mevcut doğal ve kültürel kaynakların korunmasına ve kitle turizminin olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkıda bulunmaktadır (İnce ve Duman, 2007). Eğitim, kültür, spor, inanç, gastronomi ve sağlık turizmi gibi birçok turizm türü alternatif turizm kapsamında değerlendirilmektedir (Özkan, 2019).

Alternatif turizmin en hızlı gelişen alanlarından biri olan sağlık turizmi, bireylerin sağlıklarını korumak, tedavi görmek, rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmak veya yaşam kalitelerini artırmak amacıyla ikamet ettikleri yer dışında gerçekleştirdikleri seyahatleri kapsamaktadır. Bu yönüyle sağlık turizmi yalnızca tedavi hizmetlerini değil konaklama, ulaşım, bakım, rehabilitasyon ve rekreasyon hizmetlerini de kapsayan bütüncül bir hizmet alanı olarak değerlendirilmektedir (Gençay, 2007; Öztürk ve Bayat, 2011).

Sağlık turizminin gelişiminde sağlık teknolojilerindeki ilerlemeler, uluslararası ulaşım olanaklarının artması, ülkeler arasındaki tedavi maliyetlerindeki farklılıklar, bazı ülkelerde sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan uzun bekleme süreleri ve bireylerin daha kaliteli sağlık hizmeti alma isteği önemli rol oynamaktadır. Bu gelişmeler, sağlık hizmetlerinin uluslararası ölçekte sunulmasını hızlandırırken sağlık turizmini dünya genelinde hızla büyüyen bir sektör hâline getirmiştir (Özkan, 2019; Kuzhan ve Gönen, 2024).

Sağlık turizmi literatürde genel olarak medikal turizm, termal turizm ve geriatri turizmi gibi farklı alt alanlar çerçevesinde değerlendirilmektedir (Öztürk ve Bayat, 2011). Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı uygulamalarında engelli turizmi de sağlık turizmi kapsamında ele alınmaktadır (Arı, 2023). Bu durum, sağlık turizminin yalnızca tedavi odaklı bir faaliyet olmaktan çıkıp farklı yaş grupları ve özel gereksinime sahip bireylerin ihtiyaçlarına cevap veren kapsamlı bir hizmet alanına dönüştüğünü göstermektedir.

Son yıllarda sağlık turizmi alanında yaşanan gelişmeler, Türkiye'nin uluslararası pazardaki konumunu da güçlendirmiştir. Coğrafi konumu, gelişmiş ulaşım altyapısı, modern sağlık kuruluşları, ileri tıbbi teknoloji, nitelikli sağlık personeli ve birçok ülkeye kıyasla daha düşük maliyetli tanı ve tedavi hizmetleri Türkiye'yi sağlık turizmi açısından önemli destinasyonlardan biri hâline getirmektedir. Bunun yanı sıra kısa bekleme süreleri, termal kaynakların zenginliği ve turistik çekicilik unsurlarının sağlık hizmetleriyle bütünleştirilebilmesi de Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü artıran önemli avantajlar arasında yer almaktadır. Sağlık turizminin gelişmesiyle birlikte yaşlı bireylerin bakım, tedavi ve rehabilitasyon gereksinimlerine yönelik

hizmetler de önem kazanmış ve bu durum geriatri turizminin sağlık turizminin giderek önem kazanan alt alanlarından biri olarak öne çıkmasını sağlamıştır. Artan yaşlı nüfus ve aktif yaşlanma politikaları doğrultusunda geriatri turizmi, sağlık turizminin geleceğini şekillendiren stratejik alanlardan biri olarak değerlendirilmektedir (Kaya, 2025; Kuzhan ve Gönen, 2024).

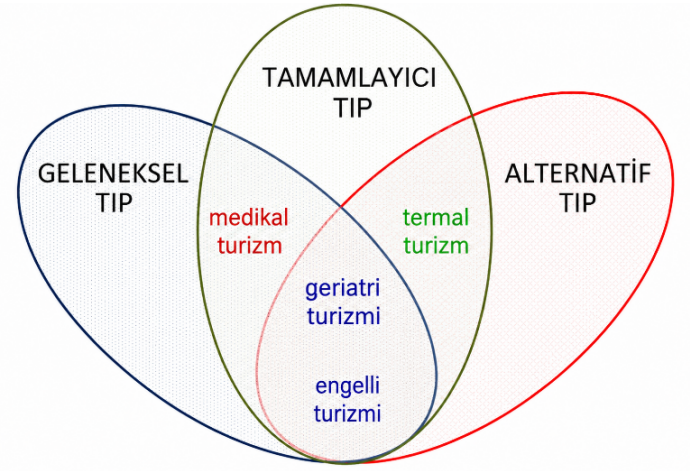
Geriatri Turizmi

Geriatri turizmi, sağlık turizminin yaşlı bireylerin sağlık, bakım ve rehabilitasyon gereksinimlerine odaklanan özel bir alt türüdür. Literatürde bu kavram; yaşlı bakım turizmi, üçüncü yaş turizmi, ileri yaş turizmi, yaşlı turizmi ve senior turizm gibi farklı kavramlarla birlikte kullanılabilmektedir (Bahar vd., 2016; Bektaş ve Şimşek, 2016; Özkan, 2019). Bununla birlikte söz konusu kavramlar aynı anlamı taşımamaktadır. Özellikle üçüncü yaş turizmi ile geriatri turizminin çoğu zaman birbirinin yerine kullanılması, kavramsal açıdan önemli bir belirsizlik oluşturmaktadır (Kılıçlar vd., 2017).

Üçüncü yaş turizmi genel olarak emeklilik dönemindeki bireylerin kültürel, rekreatif, sosyal ve sağlık amaçlı seyahatlerini kapsayan geniş bir turizm alanını ifade ederken, geriatri turizmi yaşlı bireylerin sağlıklarının korunması, geliştirilmesi ve yeniden kazanılmasına yönelik bakım, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerini merkeze almaktadır. Dolayısıyla geriatri turizmi, sağlık hizmetlerinin sunumunu temel alan yapısı nedeniyle üçüncü yaş turizminden ayrılmakta, sağlık turizmi ile üçüncü yaş turizminin kesişim noktasında yer alan özel bir turizm alanı olarak değerlendirilmektedir (Tsartsara, 2018; Büyük ve Akkuş, 2022).

Gençay'a (2007) göre geriatri turizmi, yaşlı bireylerin sağlık durumlarının korunması, ortaya çıkabilecek hastalıkların önlenmesi, tanı ve tedavi hizmetlerinden yararlanması ile rehabilitasyon süreçlerinin desteklenmesi amacıyla gerçekleştirilen seyahatleri kapsamaktadır. Bu kapsamda sunulan hizmetler yalnızca tıbbi tedavilerle sınırlı olmayıp fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları, termal tedaviler, uzun süreli bakım hizmetleri, sağlıklı yaşlanmayı destekleyen uygulamalar ve yaşlı bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik hizmetleri de içermektedir (Gençay, 2007; Büyük ve Akkuş, 2022).

Büyük ve Akkuş (2022), sağlık turizmi ile tıp bilimleri arasındaki ilişkiyi açıklamak amacıyla geliştirdikleri "Tulip Modeli" ile geriatri turizminin sağlık turizmi içerisindeki konumunu sistematik biçimde ortaya koymuştur. Modele göre tıp turizmi geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarını kapsarken, termal turizm tamamlayıcı ve alternatif tıp uygulamalarıyla ilişkilendirilmektedir. Geriatri turizmi ise yaşlı bireylerin bakım, tedavi ve rehabilitasyon gereksinimlerini karşılayan hizmetleri sağlık ve turizm faaliyetleriyle bütünleştiren özel bir alan olarak değerlendirilmektedir. Bu yaklaşım, geriatri turizminin yalnızca yaşlı bireylerin seyahatlerinden ibaret olmadığını; sağlık hizmetleri, bakım hizmetleri ve turizm faaliyetlerinin bütünleşik biçimde sunulduğu multidisipliner bir yapı olduğunu göstermektedir (Büyük ve Akkuş, 2022). Tulip Modeli'nin sağlık turizmi bileşenleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyan yapısı Şekil 1'de gösterilmektedir.

Şekil 1. Sağlık Turizmi İçerisinde Geriatri Turizminin Konumu (Tulip Modeli)
Kaynak: Büyük ve Akkuş (2022: 115).

Tulip Modeli, geriatri turizminin yalnızca sağlık hizmetlerinden ibaret olmadığını, bununla birlikte yaşlı bireylerin rekreasyon, konaklama, sosyal etkileşim ve yaşam kalitesine yönelik beklentilerini de kapsayan çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Model, geriatri turizminin sağlık turizmi ile üçüncü yaş turizmi arasında köprü niteliğinde bir alan olduğunu ortaya koyarken, yaşlanan nüfusun ihtiyaçlarına yönelik bütüncül turizm politikalarının geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Sağlık turizmi kapsamında yaşlı bireylerin bakımına yönelik kurulan işletmeler ve bu amaçla gerçekleştirilen seyahatler zamanla sağlık turizminin önemli alt türlerinden biri hâline gelmiştir. Üçüncü yaş turizmi kapsamında da değerlendirilen bu faaliyetler; yaşlı bireylere yönelik bakım, rehabilitasyon ve destek hizmetlerinin yanı sıra klinik konukevleri, geriatrik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri ile bu kuruluşlarda görev yapan uzman ve sertifikalı personel tarafından sunulan hizmetleri kapsamaktadır. Böylece geriatri turizmi, yaşlı bireylerin sağlık durumlarının iyileştirilmesi, yaşam kalitelerinin artırılması ve bakım gereksinimlerinin karşılanmasını turizm faaliyetleriyle bütünleştiren kapsamlı bir hizmet modeli olarak öne çıkmaktadır (Kaya, 2025).

Dünya genelinde yaşlı nüfusun hızla artması, yaşam beklentisinin yükselmesi ve aktif yaşlanma anlayışının yaygınlaşması geriatri turizmine olan talebi artırmaktadır. Buna paralel olarak birçok ülke yaşlı dostu sağlık kuruluşları, erişilebilir konaklama tesisleri, rehabilitasyon merkezleri ve uzun dönemli bakım hizmetlerine yönelik yatırımlarını artırmaktadır. Bu gelişmeler, geriatri turizmini yalnızca sağlık turizminin gelişen bir alt dalı olmaktan çıkararak sağlık, sosyal hizmetler ve turizm sektörlerinin birlikte hareket ettiği stratejik bir faaliyet alanına dönüştürmektedir (Dursun vd., 2022; Büyük ve Akkuş, 2022).

Dünyada Geriatri Turizminin Gelişimi

Dünya genelinde doğurganlık oranlarının azalması, yaşam beklentisinin yükselmesi ve yaşlı nüfusun toplam nüfus içerisindeki payının giderek artması, sağlık ve turizm sektörlerinde yeni hizmet modellerinin geliştirilmesini zorunlu hâle getirmiştir. Yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerinden daha fazla yararlanması, kronik hastalıkların yaygınlaşması ve yaşam kalitesinin korunmasına yönelik beklentilerin artması, geriatri turizmini sağlık turizminin gelişme potansiyeli taşıyan alanlarından biri hâline getirmiştir (Dursun vd., 2022; Büyük ve Akkuş, 2022).

Geriatri turizminin gelişiminde hem demografik değişimler hem de sağlık teknolojilerindeki ilerlemeler, uluslararası ulaşım olanaklarının gelişmesi ve ülkeler arasındaki sağlık hizmeti maliyetlerindeki farklılıklar da etkili olmuştur. Özellikle bazı ülkelerde sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan uzun bekleme süreleri ile yüksek tedavi maliyetleri, yaşlı bireylerin farklı ülkelerde sunulan sağlık, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanma eğilimini artırmıştır (Özkan, 2019; Kuzhan ve Gönen, 2024).

Uluslararası literatürde geriatri turizmi yalnızca tedavi odaklı bir faaliyet olarak değerlendirilmemekte; yaşlı bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal iyilik hâllerini destekleyen bütüncül bir hizmet modeli olarak ele alınmaktadır. Bu kapsamda uzun dönemli bakım hizmetleri, rehabilitasyon programları, fizik tedavi uygulamaları, termal tedaviler, sağlıklı yaşlanma programları ve rekreatif faaliyetler geriatri turizminin temel bileşenleri arasında yer almaktadır. Böylece yaşlı bireylerin hem hastalıklarının tedavi edilmesi hem de bağımsız yaşamlarını sürdürebilmeleri ve yaşam kalitelerinin artırılması da amaçlanmaktadır (Gençay, 2007; Büyük ve Akkuş, 2022).

Yaşlı turistlerin beklenti ve ihtiyaçları diğer turist gruplarından önemli ölçüde farklılık göstermektedir. Güvenli destinasyonlar, erişilebilir ulaşım sistemleri, engel oluşturmayan fiziksel çevre, nitelikli sağlık hizmetleri, rehabilitasyon olanakları, yaşlı dostu konaklama işletmeleri ve kişiselleştirilmiş hizmet sunumu, destinasyon seçiminde belirleyici unsurlar arasında yer almaktadır. Bu nedenle birçok ülke sağlık kuruluşları ile turizm işletmeleri arasında iş birliğini güçlendirerek yaşlı bireylere yönelik bütünleşik hizmet modelleri geliştirmeye yönelmektedir (Kılıçlar vd., 2017; Büyük ve Akkuş, 2022).

Günümüzde Avrupa ülkeleri, Japonya ve Kuzey Amerika gibi yaşlı nüfus oranının yüksek olduğu bölgelerde geriatri turizmine yönelik yatırımlar giderek artmaktadır. Bu ülkelerde yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerinden yararlanmasının yanı sıra sosyal yaşama katılımını destekleyen rekreatif etkinlikler, kültürel faaliyetler ve sağlıklı yaşlanmayı teşvik eden uygulamalar da geriatri turizminin önemli bileşenleri olarak değerlendirilmektedir. Böylece geriatri turizmi, sağlık hizmetleri ile turizm faaliyetlerinin bütünleştiği ve yaşlı bireylerin yaşam kalitesini merkeze alan uluslararası bir hizmet alanı hâline gelmiştir (Büyük ve Akkuş, 2022; Dursun vd., 2022). Dünya genelinde yaşanan bu gelişmeler, ülkeler arasında geriatri turizmine yönelik rekabeti de artırmaktadır. Sağlık hizmetlerinin kalitesi, maliyet avantajı, ulaşım kolaylığı, güvenlik, erişilebilirlik ve yaşlı dostu hizmet altyapısı, destinasyonların uluslararası rekabet gücünü belirleyen temel faktörler arasında yer almaktadır. Bu kapsamda sahip olduğu sağlık altyapısı, coğrafi konumu ve turizm potansiyeli ile öne çıkan Türkiye, geriatri turizmi açısından önemli gelişme potansiyeline sahip ülkeler arasında değerlendirilmektedir. Türkiye'nin bu alandaki mevcut durumu ve rekabet avantajları ise bir sonraki bölümde ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

Türkiye'nin Mevcut Durumu ve Rekabet Avantajları

Türkiye, son yıllarda sağlık turizmine yönelik gerçekleştirdiği yatırımlar sayesinde uluslararası pazarda öne çıkan destinasyonlardan biri hâline gelmiştir. Modern sağlık kuruluşları, ileri teknolojiye sahip hastaneleri, deneyimli sağlık profesyonelleri ve gelişen sağlık altyapısı, ülkenin sağlık turizmi alanındaki rekabet gücünü önemli ölçüde artırmıştır. Bunun yanında zengin termal kaynakları, tarihi ve kültürel değerleri ile doğal çekicilikleri, sağlık hizmetlerinin turizm faaliyetleriyle bütünleşik olarak sunulmasına olanak sağlamaktadır (Kaya, 2025).

Türkiye'nin Avrupa, Orta Doğu, Balkanlar, Kafkasya ve Orta Asya'nın kesişim noktasındaki stratejik konumu, uluslararası hasta hareketliliği açısından önemli avantajlar sunmaktadır.

Gelişmiş ulaşım altyapısı, kısa seyahat süreleri ve birçok ülkeye kıyasla daha düşük maliyetlerle sunulan sağlık hizmetleri, Türkiye'nin uluslararası sağlık turizmi pazarındaki rekabet gücünü desteklemektedir. Bununla birlikte sağlık hizmetlerinde bekleme sürelerinin kısa olması ve hizmet sunumundaki çeşitlilik de ülkenin tercih edilmesini sağlayan önemli unsurlar arasında yer almaktadır (Kuzhan ve Gönen, 2024).

Yaşlı bireylerin turizm tercihlerinde yalnızca ekonomik faktörler değil sağlık hizmetlerinin niteliği, güvenlik, erişilebilirlik, bakım hizmetlerinin sürekliliği ve yaşam kalitesini destekleyen uygulamalar da belirleyici olmaktadır. Bu kapsamda Türkiye; gelişmiş sağlık kuruluşları, deneyimli hekim ve sağlık personeli, termal turizm olanakları ile rehabilitasyon hizmetlerini aynı destinasyonda sunabilme kapasitesi sayesinde geriatri turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle sağlık hizmetlerinin konaklama, ulaşım, fizik tedavi, rehabilitasyon ve rekreasyon faaliyetleriyle bütünleşik biçimde sunulabilmesi, yaşlı bireylerin beklentilerine uygun kapsamlı hizmet modellerinin geliştirilmesine olanak sağlamaktadır (Büyük ve Akkuş, 2022; Kaya, 2025).

Türkiye'nin ileri yaş sağlık turizmi açısından sahip olduğu rekabet üstünlükleri, Uslu ve arkadaşları (2025) tarafından gerçekleştirilen kapsamlı bir literatür incelemesi ve uzman değerlendirmelerine dayalı SWARA analizi ile ortaya konulmuştur. Araştırmada sağlık turizmine yönelik vize kolaylığı, stratejik coğrafi konum, gelişmiş ulaşım altyapısı, uygun iklim koşulları, sağlık hizmetlerinde kısa bekleme süreleri, zengin kültürel miras ve doğal çekicilikler, nitelikli hekim ve sağlık personeli, ileri teknolojiye sahip sağlık tesisleri, düşük maliyetli tanı ve tedavi hizmetleri, bütünleşik tedavi yaklaşımı ile sigorta ve hasta güvence sistemleri Türkiye'nin başlıca rekabet avantajları olarak belirlenmiştir. Çalışmada gerçekleştirilen SWARA analizi sonucunda ise nitelikli sağlık personeli, bütünleşik tedavi hizmetleri ve maliyet avantajının, diğer rekabet unsurlarına kıyasla daha belirleyici olduğu tespit edilmiştir (Uslu vd., 2025).

Tablo 1'de ise Türkiye'ye gelen yabancıların geliş nedenlerine yönelik istatistiklere yer verilmiştir.

Tablo 1. Ziyaretçilerin Türkiye'ye Geliş Nedenleri, 2021-2025

Geliş Nedeni	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler	18.166.447	32.695.981	36.370.044	40.401.512	43.275.290
Akraba ve arkadaş ziyareti	7.726.260	11.608.129	12.509.749	13.360.550	12.496.507
Eğitim, staj (1 yıldan az)	83.574	158.834	188.347	176.152	134.437
Sağlık ve tıbbi nedenler (1 yıldan az)	**729.592**	**1.381.807**	**1.538.643**	**1.506.442**	**1.398.580**
Dini/hac	14.368	17.919	20.366	13.084	19.195
Alışveriş	1.149.065	3.245.270	3.728.249	3.858.090	3.802.328
İş amaçlı (konferans, toplantı, görev vb.)	1.269.750	1.694.697	1.843.800	1.864.490	1.579.817
Diğer	218.406	566.388	878.241	1.052.127	1.210.904
Toplam	29.357.463	51.369.026	57.077.440	62.232.447	63.917.057

Kaynak: TÜİK (2026). Çıkış Yapan Ziyaretçiler Araştırması

Tablo 1 incelendiğinde sağlık ve tıbbi nedenlerle Türkiye'yi ziyaret eden kişi sayısının 2021-2025 döneminde önemli ölçüde arttığı görülmektedir. Bu artış, Türkiye'nin sağlık turizmi açısından uluslararası çekiciliğinin güçlendiğini göstermekte ve geriatri turizminin geliştirilmesi açısından önemli bir potansiyele işaret etmektedir.

Türkiye'de geriatri turizmi alanındaki akademik çalışmalar son yıllarda artış göstermektedir. Mevcut araştırmalar; yaşlı dostu turizm uygulamaları, sağlık turizmi kapsamında geriatri turizminin değerlendirilmesi, termal turizm olanakları ve Türkiye'nin bu alandaki potansiyeli gibi farklı konulara odaklanmaktadır. Söz konusu çalışmaların kapsamı ve temel bulguları Tablo 2'de özetlenmiştir.

Tablo 2. Türkiye'de Geriatri Turizmine İlişkin Başlıca Akademik Çalışmaların Özeti

Yazar	Yıl	Konu	Temel Bulgular
Bahar vd.	2016	Muğla	Sağlık turizmi potansiyeli
Bektaş ve Şimşek	2016	Mobil sağlık	Mobil sağlık hizmetlerinin önemi
İyem ve İslamoğlu	2021	Kuşadası	COVID-19 sonrası değerlendirme
Kasalak ve Kasalak	2022	Termal turizm	Üçüncü yaş turizmi
Büyük ve Akkuş	2022	Türkiye	Mevcut durum ve Tulip modeli
Aytekin	2023	Afyonkarahisar	Geriatri ve erişilebilir turizm
Denizli	2023	Kayseri	Yaşlı bakım turizmi potansiyeli
Gürkan ve Keskin	2023	Sakarya	Geriatri turizmi potansiyeli
Kılıç	2024	Antalya	Girişimcilik fırsatları ve zorluklar
Uslu vd.	2025	Türkiye	Rekabet avantajları (SWARA)

Kaynak: Yazar tarafından ilgili çalışmalar derlenerek oluşturulmuştur.

Bununla birlikte Türkiye'nin geriatri turizminde sürdürülebilir bir rekabet avantajı elde edebilmesi için mevcut potansiyelin etkin biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir. Yaşlı dostu turizm anlayışının yaygınlaştırılması, evrensel erişilebilirlik standartlarının konaklama ve sağlık tesislerinde eksiksiz uygulanması, geriatri alanında uzmanlaşmış insan kaynağının artırılması ve sağlık ile turizm sektörleri arasındaki kurumsal iş birliğinin güçlendirilmesi öncelikli gelişim alanları arasında yer almaktadır. Ayrıca yaşlı bireylerin yalnızca tedavi süreçlerine değil; sosyal yaşama katılımını destekleyen kültürel, rekreatif ve rehabilite edici faaliyetlere de erişimini sağlayacak bütüncül hizmet modellerinin geliştirilmesi, Türkiye'nin uluslararası pazardaki rekabet gücünü daha da artıracaktır (Büyük ve Akkuş, 2022; Kılıç, 2024).

Türkiye'nin sahip olduğu sağlık altyapısı, deneyimli sağlık insan kaynağı, maliyet avantajı ve turizm potansiyeli, geriatri turizminin geliştirilmesi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Ancak bu potansiyelin ekonomik değere dönüştürülebilmesi; kamu kurumları, yerel yönetimler, sağlık kuruluşları, turizm işletmeleri ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği içerisinde hareket etmesine bağlıdır. Bu doğrultuda hazırlanacak ulusal stratejiler, kalite standartlarının geliştirilmesi ve uluslararası tanıtım faaliyetlerinin güçlendirilmesi, Türkiye'nin geriatri turizmi alanında küresel ölçekte daha güçlü bir konuma ulaşmasına katkı sağlayabilecektir (Uslu vd., 2025; Kaya, 2025).

YÖNTEM

Bu çalışma, geriatri turizmi kavramını ve Türkiye'nin geriatri turizmi alanındaki mevcut durumunu ulusal ve uluslararası literatürde yer alan çalışmalar doğrultusunda değerlendirmeyi amaçlayan literatüre dayalı kavramsal bir inceleme niteliğindedir. Çalışmada ampirik bir veri toplama süreci yürütülmemiş; konuya ilişkin akademik çalışmalar, ilgili kurum ve kuruluşların yayımladığı güncel veriler ve literatürdeki kavramsal yaklaşımlar incelenerek betimsel bir değerlendirme gerçekleştirilmiştir. İncelenen kaynaklardan elde edilen bilgiler; geriatri turizminin kavramsal kapsamı, sağlık ve üçüncü yaş turizmi ile ilişkisi, dünyadaki gelişimi ve Türkiye'nin mevcut durumu ile rekabet avantajları çerçevesinde sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda çalışma, mevcut literatürün bütüncül biçimde değerlendirilmesine dayanan betimsel ve kavramsal bir literatür incelemesi olarak tasarlanmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Dünya genelinde yaşanan demografik dönüşüm, yaşlı nüfusun toplam nüfus içerisindeki payının giderek artmasına neden olurken, bu durum sağlık, sosyal hizmetler ve turizm

sektörlerinde yeni yaklaşımların geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir. Yaşam beklentisinin yükselmesiyle birlikte yaşlı bireylerin yalnızca tedavi hizmetlerine değil bakım, rehabilitasyon, sağlıklı yaşlanma ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik hizmetlere olan talebi de artmaktadır. Bu gelişmeler doğrultusunda geriatri turizmi, sağlık turizminin önemli ve hızla gelişen alt alanlarından biri hâline gelmiş sağlık hizmetleri ile turizm faaliyetlerini bütünleştiren multidisipliner bir hizmet modeli olarak öne çıkmıştır.

Çalışmada incelenen literatür, geriatri turizminin yalnızca yaşlı bireylerin seyahat faaliyetlerinden ibaret olmadığını; sağlık hizmetleri, bakım hizmetleri, rehabilitasyon uygulamaları, konaklama, ulaşım ve rekreasyon faaliyetlerinin eşgüdüm içerisinde sunulmasını gerektiren bütüncül bir sistem olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle geriatri turizmi, üçüncü yaş turizmi kavramından ayrılmakta ve yaşlı bireylerin sağlık gereksinimlerini merkeze alan özel bir sağlık turizmi alanı olarak değerlendirilmektedir. Dolayısıyla literatürde zaman zaman birbirinin yerine kullanılan bu kavramların amaç, kapsam ve hedef kitle bakımından farklı özellikler taşıdığı görülmektedir.

Uluslararası literatür değerlendirildiğinde, yaşlı nüfus oranının yüksek olduğu ülkelerde geriatri turizminin yalnızca ekonomik bir faaliyet olarak görülmediği, aynı zamanda aktif yaşlanmayı destekleyen sosyal bir politika aracı olarak ele alındığı anlaşılmaktadır. Bu ülkelerde sağlık kuruluşları ile turizm işletmeleri arasında geliştirilen iş birlikleri sayesinde yaşlı bireylere yönelik bakım, rehabilitasyon ve sosyal yaşamı destekleyen bütünleşik hizmet modelleri oluşturulmaktadır. Bu yaklaşım, geriatri turizminin sürdürülebilirliğinde sağlık altyapısının yanında erişilebilirlik, hizmet kalitesi ve yaşlı dostu çevre düzenlemelerinin de belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye ise sahip olduğu coğrafi konum, gelişmiş sağlık altyapısı, nitelikli sağlık insan kaynağı, termal kaynakları, ulaşım olanakları ve uluslararası ölçekte rekabetçi maliyet yapısıyla geriatri turizmi açısından önemli avantajlara sahiptir. Özellikle Avrupa, Orta Doğu ve Asya pazarlarına yakınlığı, ileri teknolojiye sahip sağlık kuruluşları ve sağlık hizmetlerinde görece kısa bekleme süreleri Türkiye'nin uluslararası pazardaki rekabet gücünü desteklemektedir. Bununla birlikte mevcut potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için yalnızca sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi yeterli değildir. Yaşlı bireylerin seyahat sürecinin tamamını kapsayan bütünleşik bir hizmet anlayışının benimsenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada incelenen kaynaklar, Türkiye'nin geriatri turizmindeki rekabet üstünlüğünün özellikle nitelikli sağlık personeli, bütünleşik tedavi yaklaşımı ve maliyet avantajı üzerine şekillendiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte yaşlı dostu turizm altyapısının yaygınlaştırılması, erişilebilirlik standartlarının geliştirilmesi, geriatri alanında uzman insan kaynağının artırılması ve sağlık ile turizm sektörleri arasındaki kurumsal koordinasyonun güçlendirilmesi, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü daha da artırabilecek temel gelişim alanları olarak değerlendirilebilir.

Bu çalışma literatüre dayalı kavramsal bir değerlendirme niteliğinde olduğundan bazı sınırlılıklar taşımaktadır. Çalışmada ampirik veri kullanılmamış, değerlendirmeler ulusal ve uluslararası literatürde yer alan araştırmalar çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle gelecekte yapılacak araştırmalarda yaşlı turistlerin beklenti ve memnuniyet düzeylerinin farklı destinasyonlarda karşılaştırmalı olarak incelenmesi, sağlık ve turizm işletmelerinin geriatri turizmine yönelik hazır bulunuşluklarının değerlendirilmesi ve Türkiye'nin uluslararası rakip destinasyonlarla karşılaştırmalı analizlerinin gerçekleştirilmesi alana önemli katkılar sağlayabilecektir.

Araştırma bulguları doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilebilir:

- Sağlık ve turizm politikalarının geriatri turizmi perspektifiyle bütünleşik biçimde planlanması,
- Konaklama işletmeleri, sağlık kuruluşları ve destinasyonlarda yaşlı dostu tasarım ile evrensel erişilebilirlik standartlarının yaygınlaştırılması,
- Geriatri alanında uzman sağlık ve bakım personelinin yetiştirilmesine yönelik eğitim programlarının artırılması,
- Sağlık kuruluşları, turizm işletmeleri, yerel yönetimler ve kamu kurumları arasında koordinasyonu güçlendirecek ortak yönetim modellerinin geliştirilmesi,
- Türkiye'nin termal kaynakları, rehabilitasyon merkezleri ve ileri sağlık altyapısını ön plana çıkaran uluslararası tanıtım stratejilerinin oluşturulması,
- Geriatri turizmine yönelik ulusal veri tabanının oluşturularak sektörün düzenli biçimde izlenmesi ve performansının değerlendirilmesi,
- Geriatri turizmine yönelik ulusal strateji belgesi ve eylem planının hazırlanarak kamu ve özel sektör yatırımlarının ortak bir vizyon doğrultusunda yönlendirilmesi.

Sonuç olarak geriatri turizmi, yaşlanan dünya nüfusunun ortaya çıkardığı ihtiyaçlara cevap veren stratejik bir hizmet alanı olmasının yanında, sağlık ve turizm sektörleri arasında yüksek katma değer oluşturan disiplinler arası bir faaliyet alanı niteliği taşımaktadır. Türkiye'nin sahip olduğu mevcut potansiyelin sürdürülebilir ve rekabetçi bir yapıya dönüştürülebilmesi; sağlık, turizm, sosyal hizmetler ve kamu politikalarının ortak bir bakış açısıyla planlanmasına bağlıdır. Bu doğrultuda geliştirilecek bütüncül politikalar ve uzun vadeli yatırımlar, Türkiye'nin uluslararası geriatri turizmi pazarındaki konumunun güçlendirilmesine ve sektörden elde edilen ekonomik ve sosyal faydanın artırılmasına önemli katkılar sağlayabilecektir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.
Destek Bilgisi: Herhangi bir kurum ve/veya kuruluştan destek alınmamıştır.
Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması yoktur.
Etik Onayı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi'nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazar(lar)ına aittir.
Etik Kurul Onayı: Çalışma kamuya açık ikincil verilerin kullanılmasıyla oluşturulmuştur.
Araştırmacıların Katkı Oranı:. Çalışma tek yazarlı olup katkı oranı %100'dür.

KAYNAKLAR

Arı, H. O. (2023). Türkiye'deki Sağlık Turizmi Politikalarının, Sektörel Hedefler Bağlamında Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi, *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 10(1): 571-588. https://doi.org/10.21325/jotags.2022.1005

Aytekin, E. (2023). Afyonkarahisar'ın Geriatri (İleri Yaş) Turizmi ve Erişilebilir Turizm Açısından Değerlendirilmesi, *Tourism and Recreation*, 5(1): 10-21. https://doi.org/10.53601/tourismandrecreation.1272483

Bahar, O., Yüksel, F. ve Aslan, S. (2016). Muğla Sağlık Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi. 3rd International Congress of Tourism & Management Researches, 20-22 Mayıs 2016, Antalya, Türkiye.

Bektaş, G. ve Şimşek, F. (2016). İleri Yaş Sağlık Turizminde Mobil Sağlık Hizmetlerinin Önemi, *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*, 3(4): 179-185. https://doi.org/10.5455/sad.13-1483621208

Büyük, Ö. ve Akkuş, G. (2022). Geriatrik-Turizmin Üçüncü Yaş Turizminden Ayrılan Yönleri ve Fizik Tedavi Rehabilitasyon ve Termal Tedavilerle İlişkisi, *Journal of Tourism Intelligence and Smartness*, 5(2): 112-131. https://izlik.org/JA97XG74GU

Denizli, F. (2023). Yaşlı ve Engelli Bakım Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi "Fırsatlar ve Tehditler": Kayseri İli Örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 46: 59-75. https://izlik.org/JA59NE38MA

Dursun, K., Sormaz, Ü. ve Pekerşen, Y. (2022). Geriatri Turizmine Kavramsal Bir Bakış, *International Journal of Tourism and Destination Studies (IJOTADS)*, 1(1): 1-11.

Gençay, C. (2007). Sağlık Turizmi, (Editör) Bulu, M. ve Eraslan, İ. H.: *Sürdürülebilir Rekabet Avantajı Elde Etmede Turizm Sektörü içinde* (ss.172-180) İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınevi.

Gürkan, A. S. ve Keskin, C. (2023). Yerel Yönetimlerin Perspektifinden Geriatri Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi: Akyazı Örneği, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(2): 607-618. https://doi.org/10.21547/jss.1163326

İnce, C. ve Duman, T. (2007) Geleneksel Turizm, (Editör) Bulu, M. ve Eraslan, İ. H.: *Sürdürülebilir Rekabet Avantajı Elde Etmede Turizm Sektörü içinde* (ss.80-93) İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınevi.

İyem, C. ve İslamoğlu, E. (2021). COVID-19 Öncesi ve Sonrası Geriatri Turizmi: Kuşadası Özelinde Karşılaştırmalı Bir Analiz (Editör) Yenihan, B. ve İslamoğlu, E.: *Ekonomik ve Sosyal Boyutlarıyla Pandemi içinde* (ss. 101-115) Ankara: Berikan Yayınevi.

Kasalak, M. A. ve Kasalak, Ç. (2022). Türkiye'deki Termal Turizmin Üçüncü Yaş Turizmi Açısından Değerlendirilmesi, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 53: 341-348. https://doi.org/10.30794/pausbed.1145323

Kaya, Y. (2025). Türkiye'nin Sağlık Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi (Evaluation of Health Tourism Potential in Türkiye), *Annals of Gastronomy and Tourism Studies*, 2(1): 15-25.

Kılıç, S. N. (2024). Türkiye'de Üçüncü Yaş Turizmine Yönelik Girişimcilik Fırsatları ve Zorluklar, *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 42: 155-172. https://doi.org/10.18092/ulikidince.1354468

Kılıçlar, A., Aysen, E. ve Küçükergin, F. (2017). Demografik Değişimlerin Turizm Türleri Üzerindeki Belirleyici Etkisi: Üçüncü Yaş Turizmi, *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 2: 80-100.

Kuzhan, K. ve Gönen, S. (2024). Türkiye'de Sağlık Turizmi ve Pazarı Üzerine Bir Değerlendirme, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(1): 27-50. https://doi.org/10.47147/ksuiibf.1382979

Nella, A. and Christou, E. (2016). Extending Tourism Marketing: Implications for Targeting the Senior Tourists' Segment, *Journal of Tourism, Heritage & Services Marketing*, 2(1): 36-42.

Özkan, M. E. (2019). Sağlık Turizmi Kapsamında Türkiye'nin Medikal Turizm Potansiyeline Yönelik Bir Değerlendirme, *Turizm Ekonomi ve İşletme Araştırmaları Dergisi*, 1(1): 50-64. https://izlik.org/JA74UF26UA

Öztürk, M. ve Bayat, M. (2011). Uluslararası Turizm Hareketlerinde Sağlık Turizminin Rolü ve Kalite Çalışmalarının Önemi Bir Literatür Çalışması, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(2): 135-156. https://izlik.org/JA38LR56DU

TDK (2026). Türk Dil Kurumu Sözlüğü. https://sozluk.gov.tr/, E.T.: 28.06.2026.

Tsartsara, S. I. (2018). Definition of a New Type of Tourism Niche—The Geriatric Tourism, *International Journal of Tourism Research*, 20(6): 796-799.

TÜİK (2026). Türkiye İstatistik Kurumu. https://veriportali.tuik.gov.tr/, E.T.: 28.06.2026.

Uslu, Y., Gedikli, E., Yılmaz, E., Aygın, S. ve Özyalvaç, E. (2025). Türkiye'nin İleri Yaş Sağlık Turizmi Alanındaki Avantajlarının Değerlendirilmesi, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 36(1): 1-13. https://doi.org/10.17123/atad.1450735

Usta, Ö. (2002). *Genel Turizm*. İzmir: Anadolu Matbaacılık.

Yanardağ, M. Ö. ve Acar Genç, A. (2025). Dünyada ve Türkiye'de Yaşlı Dostu Turizmi (Editör) Kutluay Tutar, F.: *Sosyal ve Beşeri, İdari Bilimler-2 içinde* (ss. 1-17), Ankara: Gece Kitaplığı.

Yanardağ, M. Ö. ve Balmumcu, Ö. (2025). Türkiye'de Yaşlı Dostu Turizmi: 1980-2024 Yılları Arası Yaşlı Turistler ve Otel Sayıları Arasındaki İlişki, *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 14(2): 25-50. https://izlik.org/JA47XG95KL